

**1999. évi XLIII. törvény
a temetőkről és a temetkezésről**

Az Országgyűlés az elhunyt személyek emlékének méltó megőrzése és ápolása, a temetkezés közegészségügyi és kegyeleti rendeltetésének érvényesítése, valamint a temető és temetkezési kultúra fejlesztése érdekében a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Alapelvek

- 1. §** (1) A tisztességes és méltó temetés, valamint a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás joga mindenkit megillet az elhunyt személyére, vallási, illetőleg lelkiismereti meggyőződésére, valamely faji csoporthoz tartozására, nemzeti-nemzetiségi hovatartozására, a halál okára vagy bármely más megkülönböztetésre tekintet nélkül.
- (2) A végső nyughely megválasztásában és a temetés lebonyolításában az abban közreműködők és az eltemettetők, az elhunyt életében tett rendelkezésére figyelemmel kötelesek együttműködni.
- (3) A temetés módja lehet világi és egyházi. A világi temetés szertartásrendjét az eltemettetők határozzák meg. Az egyházi temetés az egyházak hitéleti tevékenységének, vallási szokásainak tiszteletben tartásával történik.
- (4) E törvényben foglalt rendelkezéseket a nemzeti és etnikai kisebbségek törvényben biztosított jogainak érvényesítésével kell végrehajtani.

A törvény hatálya

- 2. §** (1) E törvény határozza meg a temetőkkel, a temetkezési emlékhelyekkel és a temetkezési tevékenység ellátásával összefüggő jogokat, kötelezettségeket és feladatokat.
- (2) A törvény rendelkezéseit alkalmazni kell
- a)* azoknak az egyházaknak, felekezeteknek és vallási közösségeknek (a továbbiakban együtt: egyház), települési önkormányzatoknak, kisebbségi önkormányzatoknak, gazdálkodó szervezeteknek [Ptk. 685. § *c)* pont], közhasznú szervezeteknek, amelyek tulajdonában, kezelésében, fenntartásában, üzemeltetésében működő vagy lezárt temető, illetőleg temetkezési emlékhely vagy halotthamvasztó van;
- b)* a temető és temetkezési emlékhely fenntartását, üzemeltetését, valamint temetkezési szolgáltatási tevékenységet végző természetes és jogi személyeknek, illetőleg annak, akire nézve e tevékenységek során jogok keletkeznek, és kötelezettségek hárulnak.
- (3) A törvény rendelkezéseit a műemlékvédelem alatt álló temetők, temetkezési emlékhelyek és temetési helyek tekintetében a műemlékvédelemről szóló törvénnyel összhangban kell alkalmazni.
- (4) A halvaszületett és elvetélt magzatok, csonkolt testrészek, emberi szervek, szervmaradványok eltemetésével összefüggésben - ha jogszabály másként nem rendelkezik - e törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában

- a)* *temető*: a település igazgatási területén belüli, beépítésre szánt, építési használata szerinti zöldfelületi jellegű különleges terület, amely kegyeleti célokat szolgál, közegészségügyi

rendeltetésű, és amelyet az elhunytak eltemetésére, a hamvak elhelyezésére létesítettek és használnak, vagy használtak;

b) köztemető: az önkormányzat tulajdonában lévő temető, illetőleg a temetőnek az a része, amelyben az önkormányzat a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségét teljesíti;

c) temetkezési emlékhely: a temetőn kívül, különösen templomban, altemplomban, templomkertben, történeti kertben, urnacsarnokházban vagy más építményben és területen lévő, az elhunytak eltemetésére, urnák elhelyezésére és hamvak szétszórására szolgál;

d) temetési hely: a temetőben vagy a temetkezési emlékhelyen létesített sírhely, sírbolt, urnafülke, urnasírhely, urnasírbolt, valamint a hamvasztóüzemi építmény területén, ingatlanán létesített urnafülke, urnasírhely. A temetési helyek egyes formái, a temetés módja, továbbá a földben vagy építményben történő elhelyezkedése alapján különböznek egymástól;

e) nemzeti sírkert (nemzeti panteon): a műemléki védelem alatt álló, vagy a Nemzeti Kegyeleti Bizottság által annak minősített temető, hősi temető, hősi temetési hely, továbbá temetkezési emlékhely, kegyeleti emlékhely, temetési helyek összessége;

f) hősi temető, hősi temetési hely: háborúban vagy békeidőben alkotmányos kötelezettség teljesítése közben elesettek eltemetésére, hamvaik elhelyezésére szolgáló temető (temetőrész), temetési hely, ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik;

g) kegyeleti emlékhely: elhunytak emlékének megjelölésére és megőrzésére létesített építmény, emlékmű, emlékjel, épületen elhelyezett emléktábla;

h) kegyeleti közszolgáltatás: a köztemető fenntartását, továbbá üzemeltetését magába foglaló egyéni és közösségi kegyeleti célú, az elhunyt emlékének megőrzésére irányuló önkormányzati tevékenységek összessége.

II. Fejezet **A TEMETŐ**

Általános szabályok

4. § (1) A temető tulajdonosa az állam, a települési önkormányzat, az egyház, a helyi és országos kisebbségi önkormányzat, gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c) pontja] és közhasznú szervezet lehet.

(2) Azon a településen, ahol nincs önkormányzati tulajdonú temető, gazdálkodó szervezet vagy közhasznú szervezet a temetőtulajdonban tulajdoni hányadot akkor szerezhethet, ha az önkormányzat legalább 51%-os tulajdoni hányadban tulajdonosa lesz a temetőnek. Az önkormányzat tulajdoni hányada a működés során sem csökkenthető 51% alá.

5. § (1) A temető fenntartója a temető tulajdonosa, illetve az, aki kezelői joggal rendelkezik.

(2) Az állami tulajdonban lévő temető kezelőjét az e törvényben és a végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott jogok és kötelezettségek a tulajdonossal megegyezően illetik meg, illetve terhelik.

(3) Köztemető fenntartója a települési önkormányzat, fővárosban a fővárosi önkormányzat. A temető fenntartásáról a települési önkormányzatok társulás, illetőleg együttműködés útján is gondoskodhatnak.

6. § (1) A temető tulajdonosának feladata a temető tárgyi és infrastrukturális létesítményeinek, zöldfelületeinek, valamint sírhelytábláinak megépítése, illetőleg kialakítása.

(2) A temető tulajdonosának feladata a temető kegyeleti méltóságának őrzése.

(3) A temető tulajdonosa - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - köteles a temető fenntartásáról, továbbá üzemeltetéséről gondoskodni. E feladatait saját maga, illetve - szerződés alapján - gazdálkodó szervezet útján is elláthatja.

(4) A temető tulajdonosa a temető használatának rendjéről temető szabályzatot készít.

7. § (1) A temető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellátását a temető fekvése szerint illetékes jegyző, fővárosban a főjegyző ellenőrzi.

(2) A jegyző az (1) bekezdésben meghatározott jogkörében

a) felhív a jogszabályokban és a temető szabályzatban foglalt rendelkezések betartására,

b) szabálysértési eljárást folytathat le.

(3) Ha a köztemető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatokat az önkormányzat a kegyeleti közszolgáltatási szerződés útján látja el, a jegyző a (2) bekezdésben meghatározottakon túlmenően ellenőrzi a szerződésben foglaltak maradéktalan teljesítését. Szerződésszegés esetén kezdeményezheti a szerződés felmondását.

(4) A jegyző az ellenőrzés során a köztemetőben vezetett nyilvántartásokba betekinhet, továbbá vizsgálhatja a temetőben szolgáltatást végzők jogosultságát.

Temető létesítése, lezárása, megszüntetése, újra-használatbavétele

8. § (1) A temető beépítési előírásait a helyi építési szabályzatban és szabályozási tervben kell meghatározni.

(2) A temető és a temetkezési emlékhely építményei, közművei, egyéb infrastrukturális létesítményei építéséhez, létesítéséhez, bővítéséhez, továbbá a kegyeleti emlékhely létesítéséhez külön jogszabályban előírtak szerint a tulajdonosnak engedélyt kell kérnie. Az építési engedélyezési eljárás során a közegészségügyi, a műemléki, a környezetvédelmi, a közlekedésügyi, a vízügyi, a tűzvédelmi és energetikai szakhatóságok működnek közre. Védett természeti területen elhelyezkedő temető esetén a természetvédelmi szakhatóság közreműködése is szükséges.

(3) A köztemető létesítéséről, bővítéséről, lezárásáról és megszüntetéséről a települési önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) gondoskodik.

9. § (1) A temető létesítése során a temetőtulajdonos

a) utat,

b) ravatalozót,

c) a halottak ideiglenes elhelyezésére szolgáló tárolót és hűtőt,

d) boncolóhelyiség-csoportot,

e) a temető bekerítését vagy élősövényvel való lehatárolását,

f) vízvételi lehetőséget, illemhelyet,

g) a temető területének - rendeltetésének és a hely jellegének megfelelő - parkosítását, az utak sorfásítását,

h) hulladéktárolót

a kormányrendeletben meghatározottak szerint köteles biztosítani.

(2) Lezárt temetőben az (1) bekezdés e), f) és h) pontjában meghatározott temetői létesítményeket kell biztosítani.

10. § (1) Ha a temető, temetőrész, sírhelytábla, temetési hely betelt, azt a temető fenntartója jogosult lezárni, és ott a további temetkezést megtiltani.

(2) A temető és a temetési hely - kormányrendeletben foglaltak szerint - megszüntethető a tulajdonos döntése alapján, ha a temetési hely használati ideje lejárt.

(3) Lezárt temetési hely kiüríthető, ha a lezárásától, illetőleg az utolsó temetkezéstől számított használati ideje letelt. A temetési helyre rátemetett maradványok, valamint az elhelyezett urna az eredeti használati időt nem hosszabbítja meg.

11. § (1) A nemzeti sírkert fennállásáig nem szüntethetők meg és nem helyezhetők át a benne található temetési helyek.

(2) Hősi temető, hősi temetési hely megszüntetéséhez a honvédelmi miniszter jóváhagyása is szükséges.

(3) Ha a nemzeti sírkert megszűnik, a temetési helyek áthelyezéséről kell gondoskodnia annak, akinek a megszüntetés az érdekkörébe tartozik.

12. § Lezárt, nem működő temető ismételt használatba vételekor vagy kegyeleti park céljára való átalakításakor a létesítésre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A temető fenntartása

13. § (1) A temetőfenntartó feladata a temető rendeltetésszerű használatához szükséges építmények, közművek, egyéb tárgyi és infrastrukturális létesítmények, valamint a közcélú zöldfelületek karbantartása, szükség szerinti felújítása és gondozása.

(2) A temető területén belüli közcélú zöldfelületek és utak területe újabb temetési helyek létesítésével nem csökkenthető.

14. § A hősi temetőt, hősi temetési helyet nemzetközi egyezményben foglaltak szerint kell fenntartani, és megőrizni.

15. § (1) Nemzeti sírkerthez - ezen belül a nemzeti panteonba - tartozó temetőket, hősi temetőket, hősi temetési helyeket, temetkezési emlékhelyeket, kegyeleti emlékhelyeket, temetési helyeket a Nemzeti Kegyeleti Bizottság határozza meg.

(2) A Nemzeti Kegyeleti Bizottság nevéhez és funkciójához méltó testület.

(3) A Nemzeti Kegyeleti Bizottság feladata különösen

a) a nemzeti sírkertek megteremtésére irányuló kezdeményezések véleményezése;

b) a rendelkezési jog gyakorlása a temetési és kegyeleti emlékhelyek tekintetében;

c) a megemlékezés módszertanának és gyakorlatának kialakítása;

d) a „Nemzeti gyásznap” meghatározása, a gyász nemzeti méretű kifejezése, megformálása.

(4) A Nemzeti Kegyeleti Bizottság feladatait Titkárságán (a továbbiakban: Titkárság) keresztül látja el.

(5) A Titkárság feladata különösen

a) a nemzeti sírkertbe tartozó temetési helyek nyilvántartásba vétele és nyilvántartása;

b) a nemzeti sírkertek fenntartásával kapcsolatos feladatok meghatározása.

A temető üzemeltetése

16. § A temető üzemeltetését e törvényben, kormányrendeletben, a szabályzatban és a kegyeleti közszolgáltatási szerződésben meghatározott rendelkezések szerint kell ellátni. Az üzemeltető

a) meghatározza a temetési szolgáltatás, illetőleg a temetőben végzett egyéb vállalkozási tevékenységek ellátásának temetői rendjét;

b) biztosítja az eltemetés (urnaelhelyezés) feltételeit;

c) megállapítja a temetőlátogatók kegyeletgyakorlásának feltételeit, a nyitvatartási időt;

d) biztosítja a ravatalozó, boncolóhelyiség-csoport és ezek technikai berendezései, tárolók és hűtők, valamint a temető egyéb közcélú létesítményei (infrastruktúra) karbantartását, és működteti azokat;

e) gondoskodik a temetőbe kiszállított elhunytak átvételéről, és biztosítja a temető nyitását, zárását;

f) megőrzi a nyilvántartó könyveket;

g) tájékoztatja a temetőlátogatókat;

h) kijelöli a temetési helyeket;

i) elvégzi a temető és létesítményeinek tisztán tartását, az utak karbantartását, síkosságmentesítését és a hóeltakarítást;

j) összegyűjti és elszállítja a hulladékot;

k) gondoskodik a temető rendjének betartásáról és betartatásáról;

l) összehangolja a temetéseket;
m) gondoskodik az ügyfélfogadásról.

17. § (1) A temető üzemeltetését az a gazdálkodó szervezet láthatja el, amely a kormányrendeletben meghatározott szakmai követelményeknek megfelel.

(2) Az üzemeltető a temetkezési szolgáltatók között hátrányos megkülönböztetést nem alkalmazhat.

18. § (1) A temetőben a kegyeleti jogok gyakorlása céljából az üzemeltető

a) nyilvántartó könyvet,

b) sírbolt könyvet

vezet.

(2) Nyilvántartó könyv a következő adatokat tartalmazza: folyószám, a temetés (urnaelhelyezés vagy a hamvak szétszórásának) napja, az elhalt neve, leánykori neve, születési ideje, anyja neve, legutolsó lakóhelyének címe, foglalkozása, az elhalálozás időpontja, a sírhelytábla, sírhelysor, temetési hely száma, valamint az eltemetettő neve, lakcíme és a síremlékre vonatkozó bejegyzések.

(3) A sírbolt könyvet a (2) bekezdésben meghatározott tartalommal kell vezetni a sírbolt számának feltüntetésével. A sírbolt könyvbe be kell jegyezni a sírbolt felett rendelkezni jogosult személynek a sírboltra vonatkozó rendelkezéseit is.

(4) Az ismeretlen holttest esetében a nyilvántartó könyvbe be kell vezetni az eljáró hatóság nevét, az eljárás ügyszámát.

(5) A nyilvántartó könyvbe és a sírbolt könyvbe az eltemetettő és a temetési hely felett rendelkezni jogosult személy tekinthet be.

(6) Az üzemeltető a nyilvántartó könyv, illetve a sírbolt könyv adatai alapján a temető nyitvatartási ideje alatt felvilágosítást köteles adni az elhunyt személy temetési helye után érdeklődőnek.

A temetés

19. § (1) Az eltemetés módja szerint a temetés hamvasztással vagy elhamvasztás nélkül történik, egyházi vagy világi szertartás szerint.

(2) Az eltemetés módjára és helyére nézve az elhunyt életében tett rendelkezése az irányadó, amennyiben ez nem ró az eltemetettő személyére aránytalanul nagy terhet.

(3) Az elhunyt életében tett rendelkezése hiányában az eltemetés módját és helyét az határozza meg, aki a temetésről gondoskodik, vagy arra köteles lenne, de a temetésről más szerv vagy személy úgy gondoskodik, mintha az elhunyt saját halottja volna.

(4) Ha a temetésről több személy gondoskodik és közöttük az eltemetés módja tekintetében nincs megegyezés, a temetés csak elhamvasztás nélkül történhet.

20. § (1) A temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:

a) aki a temetést szerződésben vállalta;

b) akit arra az elhunyt végrendelete kötelez;

c) végintézkedés hiányában az elhunyt elhalálozása előtt vele együtt élő házastársa;

d) az elhunyt egyéb közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § *b)* pontja] a törvényes öröklés rendje szerint.

(2) Ha temetésre kötelezett személy nincs, ismeretlen helyen tartózkodik, vagy a kötelezettségét nem teljesíti, a temetésről az elhalálozás helye szerint illetékes települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat) - jogszabályban meghatározott határidőn belül - gondoskodik.

21. § (1) Az elhunytat temetőben vagy temetkezési emlékhelyen létesített temetési helyen kell eltemetni. Hamvasztásos temetés esetén a hamvak urnában helyezhetők el, illetőleg - a kormányrendeletben előírt feltételek szerint - szétszórhatók.

(2) A hamvakat tartalmazó urnát az eltemetésre köteles személynek - kérésére - ki kell adni.
(3) Nem magyar állampolgárságú személyt - kormányrendeletben foglalt feltételek szerint - lehet eltemetni.

22. § (1) A temetési hely felett - a nemzeti sírkertbe tartozó temetési hely kivételével - az rendelkezik, aki megváltotta.

(2) A rendelkezési jog gyakorlása a temetési helyre helyezhető személyek körének meghatározására, síremlék, sírjel állítására és mindezek gondozására terjed ki.

(3) A temetési hely újraváltásában elsőbbséget élvez az eltemettető, halála esetén pedig a törvényes öröklés rendje szerint soron következő közeli hozzátartozója.

(4) A temetési hely feletti rendelkezési jog időtartamát jogszabály határozza meg, amely hamvasztásos temetés esetében nem lehet kevesebb 10 évnél, egyéb esetekben nem lehet kevesebb 25 évnél.

23. § Temetőn vagy temetkezési emlékhelyen kívül ravatalozni az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) területileg illetékes városi (fővárosi kerületi) intézetének engedélyével lehet.

24. § (1) Halottat csak külön jogszabályban előírt orvosi vizsgálat és az erről szóló halottvizsgálati bizonyítvány alapján szabad eltemetni, vagy elhamvasztani. A halottvizsgálati bizonyítványt a temetés előtt kell az üzemeltető részére átadni. Az elhunyt elhamvasztásához a halottvizsgálati bizonyítványra minden esetben fel kell jegyezni az elhamvaszthatóságot. A halottvizsgálati bizonyítvány egy példányának megőrzéséről a temető tulajdonosa gondoskodik.

(2) Ha a halál körülményeinek vizsgálatára hatósági eljárás indult (rendkívüli halál), az elhunyt eltemetéséhez, illetve elhamvasztásához a halottvizsgálati bizonyítvány mellett az eljáró hatóság engedélye is szükséges.

(3) Az elhunyt eltemetésére, elhamvasztására, az urna földbe temetésére - a sírboltba temetés és az urna kivételével - olyan, a kegyeleti igényeknek megfelelő koporsó, illetőleg kellék használható, amely lebomlik, és nem veszélyezteti a környezetet.

III. Fejezet **TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁSOK**

25. § (1) Teljes körű temetkezési szolgáltatás a temetésfelvétel, a halottszállítás, az elhunyt temetésre való előkészítése és a temetéshez szükséges kellékekkel való ellátása, a ravatalozás, a búcsúztatás, a sírba helyezés, a hamvasztás, az urnaelhelyezés, az urnakiadás, a hamvak szórása, a sírnyitás, az exhumálás és az újratemetés.

(2) Az egyes temetési szolgáltatások önállóan is végezhetők.

(3) Az egyházi szertartás szerinti búcsúztatás e törvény értelmében nem minősül temetkezési szolgáltatásnak.

26. § (1) Temetkezési szolgáltatási tevékenység kormányrendeletben meghatározott műszaki, közegészségügyi és alapvető kegyeleti, illetve személyi feltételek szerint gyakorolható.

(2) A temetkezési szolgáltató köteles az engedélyezett temetkezési szolgáltatási tevékenységet a kegyeleti jogok betartása mellett, folyamatos rendelkezésre állással ellátni. Tevékenységének gyakorlása során a szolgáltató az 1. §-ban meghatározott alapelvek érvényesülését köteles biztosítani.

27. § (1) A temetkezési szolgáltatás engedélyezett telephelyen végezhető.

(2) Egészségügyi intézményben - az egészségügyi igazgatás körébe tartozó, elhalálozással kapcsolatos ügyintézésen kívül - nem lehet temetkezési szolgáltatás céljából telephelyet létesíteni és működtetni. A megrendelés megszerzése érdekében az eltemettető nem befolyásolható sem az intézmények alkalmazottai, sem temetkezési szolgáltató által.

(3) Tilos temetkezési szolgáltatásra utaló reklám és hirdetőtábla elhelyezése az egészségügyi intézmény területén, épületének falán, kerítésén és irodájában. A temetkezési szolgáltatók névsorát és telephelyének címét, telefonszámát, a teljes körű szolgáltatásra utaló kétszavas megjegyzést („Teljes körű szolgáltatás”) - a szolgáltató kérelmére, az egyes szolgáltatók megkülönböztetése nélkül - ábécé sorrendben az intézmény információs irodájában, tájékoztató jelleggel el lehet helyezni.

(4) Temetkezési szolgáltatásról szóló reklámban csak a szolgáltató neve, címe és a temetkezés szó tüntethető fel.

(5) A temető területén - az erre a célra kijelölt hely kivételével - tilos temetkezési szolgáltatásra utaló reklám és hirdetőtábla elhelyezése.

28. § A temetkezési szolgáltató a tevékenység ellátása során köteles az eltemettetőnek a temetési szertartásra vonatkozó rendelkezését - az egyházi temetés esetén az egyházi szertartás rendjének megfelelően - tiszteletben tartani.

A temetkezési szolgáltató

29. § (1) Egészségügyi intézményben az orvos, az egészségügyi feladatot ellátó vezetői megbízású alkalmazott, továbbá az egészségügyi feladatot ellátó alkalmazott nem lehet temetkezési szolgáltatást végző egyéni vállalkozó, illetőleg gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § *b*) pontja] nem lehet ugyanabban a megyében temetkezési szolgáltatást végző egyéni vállalkozó, illetőleg gazdasági társaság vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja.

30. § (1) Temetkezési szolgáltatás végzésére gazdálkodó szervezetet akkor lehet alapítani, ha az alapító vagy a vállalkozó székhelye (telephelye) szerint illetékes települési (fővárosban a kerületi) önkormányzat jegyzője ahhoz előzetesen hozzájárult.

(2) A jegyző az előzetes hozzájárulást nem tagadhatja meg attól, aki

a) igazolja büntetlen előéletét, szakmai alkalmasságát, továbbá megfelelő pénzügyi teljesítőképességét, és

b) az alapvető kegyeleti feltételeknek megfelelő, a tevékenység méltóságát nem sértő telephelyet jelöl meg, továbbá

c) írásbeli nyilatkozatot tesz arról, hogy vele szemben összeférhetetlenség nem áll fenn.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott követelményeket

a) egyéni vállalkozás esetén az egyéni vállalkozónak (kérelmezőnek),

b) a gazdasági társaság vezetőjének kell igazolnia.

31. § A temetkezési szolgáltatás ellátásához megjelölt telephely létesítését a jegyző az ÁNTSZ területileg illetékes városi (kerületi) intézetének szakhatósági közreműködésével engedélyezi.

32. § A szakmai alkalmasság feltételeit az teljesíti, aki megfelel a kormányrendeletben előírt képesítési feltételeknek. E feltételek alól felmentés nem adható.

33. § (1) A pénzügyi teljesítőképesség akkor megfelelő, ha az alapító (vállalkozó)

a) adó-, vám- és járulékfizetési kötelezettségének igazoltan eleget tett,

b) igazolja és vállalja, hogy a kormányrendeletben meghatározott mértékű vagyoni biztosítékkal folyamatosan rendelkezik, amelyet kizárólag a temetési szolgáltatást igénybe vevők olyan kártérítési igényének közvetlen kielégítésére használhat fel, amelyet a szolgáltatással okozott.

(2) Az (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott biztosíték

a) a bankszámlát vezető pénzügyintézetnél lekötött és elkülönítetten kezelt pénzbeli betét;

b) ilyen összeg erejéig vállalt bankgarancia vagy felelősségbiztosítás.

34. § A jegyző a tevékenység gyakorlására kiadott hozzájárulását visszavonja, ha megállapítja, hogy kiadásának feltételei már nem állnak fenn.

Halottszállítás

35. § (1) Holttestet szállítani kizárólag a közegészségügyi és a járványügyi szabályokat és az alapvető kegyeleti feltételeket kielégítő, erre a célra kialakított járműben, fedéllel ellátott koporsóban (szállítókoporsóban) lehet.

(2) Rendkívüli halálesetekkel összefüggő halottszállításról külön jogszabály rendelkezik.

36. § (1) Holttest, urna külföldre történő szállításához - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - a rendeltetési hely szerinti ország hatóságának, valamint az elhalálozás helye szerint illetékes közegészségügyi hatóságnak az engedélye szükséges.

(2) Holttest külföldről Magyarországra való szállításához be kell szerezni a magyar külképviselet hatósági engedélyét, valamint az indító ország közegészségügyi hatóságának szállítási engedélyét, továbbá a befogadó temető, illetve temetkezési hely nyilatkozatát.

(3) A nemzetközi halottszállítás egyéb feltételeit külön jogszabály tartalmazza.

Halotthamvasztás

37. § (1) Hamvasztóüzemi építményt létesíteni vagy átalakítani, felújítani a településrendezési tervnek megfelelően és építési engedély alapján lehet.

(2) Az építési engedélyezési eljárás során a közegészségügyi, a környezetvédelmi, műemlékvédelmi, a közlekedési, a vízügyi, tűzvédelmi, energetikai szakhatóságok működnek közre.

38. § (1) Ha a halottvizsgálati bizonyítvány szerint a holttest hamvasztható, a hamvasztást az ország területén működő bármely hamvasztóüzemben el lehet végezni. A hamvaszthatóságot tanúsító halottvizsgálati bizonyítványról az üzem másolatot készít, amit a nyilvántartáshoz csatolva kell megőrizni.

(2) Magyarországon elhunyt külföldi személy, vagy más országban elhunyt és Magyarországra szállított külföldi személy elhamvasztásához az elhunyt állampolgársága szerinti ország külképviseletének, ennek hiányában az utolsó lakhelye szerint illetékes hatóság engedélye szükséges, ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

(3) Hamvasztóüzem céljára felhasznált ingatlanon hagyományos sírhelyek, sírboltok nem létesíthetők, kivéve, ha az üzem temető területén létesült.

(4) Ismeretlen holttest nem hamvasztható el.

IV. Fejezet ***VEGYES RENDELKEZÉSEK***

A kegyeleti közszolgáltatási szerződés

39. § (1) Köztemető fenntartására és üzemeltetésére az önkormányzat azzal a gazdálkodó szervezettel köthet kegyeleti közszolgáltatási szerződést, amely a kormányrendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

(2) A szerződésnek tartalmaznia kell

a) a tevékenység gyakorlásának helyét;

b) az ellátandó tevékenységek felsorolását;

c) a teljesítés módját és idejét;

d) a feladat mennyiségi és minőségi követelményeit;

- e)* a szerződés érvényességi idejét, amely 5 évnél rövidebb és 15 évnél hosszabb nem lehet, de újbóli megkötése nem zárható ki;
- f)* a szolgáltatás finanszírozásának rendjét;
- g)* a szolgáltatás ellenértékének mértékét és a megfizetés módját;
- h)* a közüzemi szerződési kötelezettség alanyait;
- i)* a szolgáltatáshoz szükséges eszközök mennyiségi és minőségi előírásait és rendelkezésre bocsátásának módját;
- j)* az önkormányzati vagyontárgyak használatának, karbantartásának, felújításának és pótlásának szabályait;
- k)* a szolgáltatást végző személyekkel kapcsolatos követelményeket;
- l)* a szerződés fennállása alatt az önkormányzatot megillető ellenőrzési jogosítványokat;
- m)* arra vonatkozó kötelezettségvállalást, hogy ha a gazdálkodó szervezet a kegyeleti közszolgáltatás mellett temetkezési szolgáltatást is végez, a kegyeleti közszolgáltatást más gazdasági tevékenységétől, így a temetkezési szolgáltatástól számvitelileg elkülöníti;
- n)* a birtokbaadás feltételeit;
- o)* arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a szerződésre egyebekben a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) A szerződés azonnali hatállyal felmondható, ha a gazdálkodó szervezet a (2) bekezdés *m)* pontjában meghatározott kötelezettségét megszegi.

40. § (1) A temetési helyek, illetőleg az újraváltás díját, továbbá a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők temetőfenntartási hozzájárulási díját a tulajdonos állapítja meg.

(2) Köztemetőben a kegyeleti közszolgáltatás igénybevételéért fizetendő díjak fajtáit és mértékét az önkormányzat rendeletben állapítja meg.

(3) A települési önkormányzat képviselő-testülete, fővárosban a közgyűlés a díj megállapításakor kikéri a fogyasztók területileg illetékes érdek-képviselői szerveinek véleményét.

Felhatalmazások

41. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

- a)* a temetkezési szolgáltatást ellátók szakmai képesítési követelményeit, a tevékenység gyakorlásának műszaki, kegyeleti, közegészségügyi szabályait;
- b)* a tevékenység ellátására való jogosultság és kötelezettség eseteit, a közköltségen történő temetés, a belföldi és külföldi halotyszállítás, a nem magyar állampolgár belföldi eltemetésének és hamvasztásának szabályait;
- c)* a temetőfenntartás és üzemeltetés, a hamvasztóüzemi építmény működési, közegészségügyi szabályait;
- d)* a temetők létesítésével, bővítésével, lezárásával, megszüntetésével és ismételt használatbavételével, valamint az eltemetéssel, a hamvasztással, az urnaelhelyezéssel, hamvak szórásával, a sírnyitással, a rátemetéssel, az exhumálással kapcsolatos részletes rendelkezéseket;
- e)* a temető, a temetkezési emlékhely, továbbá a temetési hely építményei létesítésének építési szabályait;
- f)* a Nemzeti Kegyeleti Bizottság szervezetére, tagjaira, feladataira és működésére, továbbá annak Titkárságára vonatkozó szabályokat;
- g)* a temetőszabályzat kötelező tartalmi elemeit.

(2) Felhatalmazást kap a belügyminiszter, az egészségügyi és az igazságügyminiszter, hogy a rendkívüli halálesetekkel kapcsolatos teendőket együttes rendeletben szabályozzák.

(3) A települési önkormányzat, fővárosban a közgyűlés a törvény hatálybalépését követő egy éven belül rendeletben állapítja meg különösen

a) a temető rendeltetésszerű használatához szükséges egyéb helyi, tárgyi és infrastrukturális feltételeket;

b) a temető használatának és igénybevételének szabályait;

c) a temetési hely gazdálkodási szabályait;

d) a sírhely méretezését, sírjelek alkalmazását, a kegyeleti tárgyak, növényzet elhelyezését, a sírgondozás szabályait;

e) temetőben a kegyeleti közszolgáltatások feltételeit, a temetési hely megváltási díját, a temetőfenntartási hozzájárulás díját, illetve a létesítmények vállalkozók részéről történő igénybevételének díját;

f) a temetési szolgáltatás, illetőleg a temetőben végzett egyéb vállalkozói tevékenységek ellátásának temetői rendjét;

g) a szabálysértés eseteit.

42. § Ahol az önkormányzat a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségéről kegyeleti közszolgáltatási szerződés keretében gondoskodik, a temető használatának szabályait önkormányzati rendeletben kell megállapítani.

Átmeneti és záró rendelkezések

43. § (1) E törvény a 24. § (3) bekezdésének kivételével a kihirdetését követő hatodik hónap első napján lép hatályba. A 24. § (3) bekezdése 2002. január 1-jén lép hatályba.

(2) A meglévő temető tulajdonosának a 9. §-ban meghatározott temetői létesítményeket és közműveket e törvény hatálybalépését követő öt éven belül kell megépíteni. Emiatt azonban temetési helyek nem számolhatók fel a használati időn belül, kivéve a temető tulajdonosának az eltemettetővel történt kölcsönös megegyezését. Megegyezés hiányában a használati idő lejártát követő két éven belül kell az építést elvégezni.

(3) A törvény hatálybalépésekor az egészségügyi intézmény területén működő temetkezési szolgáltató telephelyét a törvény hatálybalépését követő hatodik hónap első napjáig meg kell szüntetni. A megszüntetésig a telephelyet csak a 27. §-ban foglalt módon lehet megjelölni.

(4) Ha e törvény szerint a kegyeleti közszolgáltatási szerződés megkötésének feltételei fennállnak, a szerződést a törvény hatálybalépését követő 90 napon belül meg kell kötni.

(5) A törvény hatálybalépésekor már működő temetkezési szolgáltatónak a személyes megbízhatóságát, szakmai alkalmasságát és pénzügyi teljesítőképességét a kormányrendeletben meghatározott határidőn belül és az ott meghatározott módon kell igazolnia.